

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 5C/369/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715205035
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Buľubaš
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2715205035.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudcom JUDr. Borisom Buľubašom v spore žalobcu: COFIDIS SA, so sídlom 61 Avenue Halley, Parc de la Haute Borne, 59866 Villeneuve-d' Ascq, Francúzska republika, reg. číslo 325 307 106, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky: COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Einsteinova ulica 11/3677, Bratislava - mestská časť Petržalka 851 01, IČO: 50 595 628, právne zastúpený: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., so sídlom Bárdošova 2/A, 831 01 Bratislava, IČO: 36 866 881, proti žalovanej: V. W., D.. X.X.XXXX, N. D.Ž. XXXX/XX, XXX XX Z., o zaplatenie 1.505,10 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom I. inštancie a pred súdom II. inštancie v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca COFIDIS, a.s. sa žalobou podanou na Okresnom súde Skalica dňa 15.7.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.505,10 eur pozostávajúcu z istiny 1.416,13 eur a úroku 88,97 eur a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.10.2013 uzatvoril so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úverový limit 2.000,- eur. Čerpanie úverového limitu sa uskutočnilo v súlade s bodom 3.1 VOP poukázaním peňažných prostriedkov na bankový účet žalovanej. Žalobca a žalovaná sa dohodli na prvom čerpaní úveru za účelom nákupu tovaru alebo služieb vo výške 1.562,- eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver mesačnými splátkami vo výške 39,48 eur najneskôr k 15. dňu v mesiaci. Úroková sadzba bola vo výške 18,90 % ročne, výška RPMN bola podľa článku 5.4 VOP v čase podpisu zmluvy 18,90 %. Celková suma splatná žalovanou bola dohodnutá vo výške 2.368,80 eur. Žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila 313,40 eur. Žalovaná prečerpala celkovú sumu 1.562,- eur. Žalobca zaslal žalovanej predžalobnú upomienku, ktorou vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy, pričom žalovaná svoj dlh neuhradila.

2. Písomným podaním zo dňa 20.1.2017 žalobca doplnil žalobu tak, že poskytol žalovanej revolvingový úver, žalovaná bola oprávnená opätovne čerpať finančné prostriedky do výšky zostatku disponibilného úverového limitu dohodnutého v zmluve. Žalobca poskytol žalovanej dňa 31.10.2013 čerpanie vo výške 1.562 eur prevodom na bankový účet obchodníka. Zmluva bola uzatvorená prostredníctvom obchodníka, tzn. že obchodník na základe spolupráce so žalobcom ponúkol žalovanej možnosť uhradiť kúpnu cenu tovaru prostredníctvom uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere. Išlo o poskytnutie spotrebiteľského úveru na diaľku, teda bez priameho kontaktu s klientom. Išlo o účelový úver, na základe ktorého sa žalovaná ihneď po uzatvorení kúpnej zmluvy a zmluvy o úvere stala vlastníkom zakúpeného tovaru.

Zmluva bola uzatvorená priamo v obchodných priestoroch obchodníka spoločne s uzatvorením kúpnej zmluvy, pričom k vybaveniu stačil občiansky preukaz a druhý doklad totožnosti. Pred uzatvorením zmluvy sa posudzovala schopnosť klienta splácať úver vyhodnotením finančnej situácie klienta na základe informácií poskytnutých obchodníkovi.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že so žalobou nesúhlasí, nemá finančné prostriedky na splácanie pohľadávky žalobcu a ani ju nechce splácať z dôvodu, že ju oklamali.

4. Rozsudkom č. k. 5C/369/2015 - 40 zo dňa 16.2.2017 súd žalobu žalobcu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 9Co/110/2017 - 68 zo dňa 27.2.2018 zrušil uvedený rozsudok Okresného súdu Skalica a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Na základe návrhu žalobcu zo dňa 14.9.2018 Okresný súd Skalica uznesením č. k. 5C/369/2015 - 121 zo dňa 10.1.2019 rozhodol o pripustení vstupu do konania súčasného žalobcu namiesto pôvodného žalobcu COFIDIS, a.s.

6. Žalobca ani jeho právny zástupca sa na riadne predvolanie na pojednávanie nedostavili, ich neúčast' ospravedlnil právny zástupca žalobcu.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, výsluchom svedka, zmluvou o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, výpoveďou zmluvy, prehľadom splácania, podaním žalobcu zo dňa 20.1.2017, potvrdením o poberaní peňažného príspevku, lustráciou v Sociálnej poisťovni, a doplnení dokazovania doplnením výsluchu žalovanej, opätovným výsluchom svedka L., výsluchom svedkyne R. A., oboznámením sa so spisom Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/21/2018, s obžalobou v spise Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/100/2018, s potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica (č.l. 115 spisu), a s ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

8. Pôvodný žalobca COFIDIS, a.s. ako právnická osoba uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom dňa 30.10.2013 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru 1.562,- eur na nákup tovaru (vodný filter). Zmluvné strany si podľa textu zmluvy dohodli splácanie úveru po 39,48 eur vždy k 15. dňu v mesiaci, počet splátok 60, celkovú splatnú čiastku vo výške 2.368,80 eur, RPMN vo výške 18,90 %, výšku ročnej úrokovej sadzby 18,90 %. Splatnosť prvej splátky si dohodli na 15.11.2013. RPMN bola 18,90 % a priemerná hodnota RPMN bola 20,83 %. V zmluve nebolo uvedené číslo bankového účtu žalovanej. Za pôvodného žalobcu zmluvu podpisovala pracovníčka predajcu vodného filtra R. A.. V zmluve je časť textu vyplňovaná rukou písaným písmom, ako zamestnávateľ žalovanej je v zmluve uvedený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ulica, profesia žalovanej je uvedená opatrovatelka s čistým príjmom 420 eur.

9. Podľa čl. 1.3.1 Všeobecných obchodných podmienok zo dňa 1.1.2013 (ďalej len „VOP“), Zmluvou o úvere sa rozumie zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi veriteľom a klientom v súlade s ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a Obchodného zákonníka. Podľa bodu 1.3.2 VOP úver je revolvingový spotrebiteľský úver, ktorý veriteľ poskytuje klientovi na základe zmluvy o úvere.

Podľa bodu 4.1 VOP, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver v súlade so zmluvou o úvere, predovšetkým je povinný platiť splátky úveru riadne a včas, inak môže veriteľ v súlade s čl. 8.4 týchto VOP vyhlásiť úver za okamžite splatný. Klient je povinný úver splácať až do okamžiku úplného vrátenia čerpaného úveru vrátane úrokov.

Podľa čl. 4.4. VOP, splátka úveru je splatná mesačne, každý kalendárny mesiac a to najneskôr do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu úveru klientom.

Podľa čl. 5.2. VOP, klient je povinný platiť veriteľovi za poskytnutie úveru úrok zo sumy poskytnutého úveru a to vždy podľa aktuálnej úrokovej sadzby veriteľa, ktorú stanovuje veriteľ.

Podľa čl. 7.2. VOP, v prípade, že má porušenie zmluvných povinností klienta povahu omeškania a s plnením peňažných záväzkov voči veriteľovi, je klient povinný zaplatiť veriteľovi úroky z omeškania z dlžnej čiastky, počínajúc prvým dňom omeškania. Výška úrokov z omeškania je uvedená v Sadzobníku poplatkov, ktorý je prílohou č. 1.

Súčasťou VOP bol sadzobník poplatkov, podľa ktorého v prípade porušenia zmluvy o úvere mal veriteľ sankčný nárok - zmluvnú pokutu vo výške 2,19 % mesačne z každej omeškanej splátky úveru. VOP neboli podpísané žalovanou.

10. Z obsahu listu označeného ako „Výpoveď zmluvy o úvere a zánik poistenia“ zo dňa 6.11.2014 adresovaného žalovanej mal súd preukázať, že žalobca vypovedal zmluvu o úvere a vyzval žalovanú na splatenie dlžnej sumy 1.545,10 eur najneskôr v posledný deň výpovednej lehoty.

11. Z prehľadu splácania ako aj z výpisu z úverového účtu súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 313,40 eur.

12. Žalovaná pri výsluchu dňa 16.2.2017 uviedla, že so žalobcom v októbri 2013 uzatvorila zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej jej bolo poskytnutých 172 eur za montáž filtra. K uzavretiu zmluvy došlo tak, že jej bol ponúknutý vodný filter do bytu, ktorý mala v podnájme na adrese O. Č.. X Z.. Tam jej aj namontovali vodný filter do kuchynskej linky. V deň montáže vodného filtra podpísala prevzatie 172 eur a aj zmluvu o úvere. Pri montáži jej bolo povedané, že vodný filter je jej. Následne jej od žalobcu prišli poštové poukážky na splácanie vodného filtra a tento splácala v splátkach pokiaľ mala finančné prostriedky na úhradu. V období uzatvorenia zmluvy nebola zamestnaná, nakoľko celodenne opatruje svoju dcéru, príspevok od štátu za opatrovanie mala vo výške 182 eur. Žalovaná nevedela uviesť, kto napísal do zmluvy jej príjem vo výške 420 eur, avšak ona takúto výšku príjmu žalobcovi netvrdila. Žalovaná zástupcovi žalobcu pri uzatváraní zmluvy uviedla, že nepracuje a že opatruje dcéru. Pri podpisovaní zmluvy nevedela v akých splátkach má splácať poskytnutý úver, nebola oboznámená s výškou úrokovej sadzby. V zmluve nebolo uvedené aká je celková kúpna cena vodného filtra a aká mala byť celková čiastka na zaplatenie. Žalovaná ďalej uviedla, že by si nikdy nekúpila vodný filter za 1.600 eur, nakoľko takúto sumu by nikdy nemala. Zmluva podľa nej nie je v poriadku, nebola oboznámená s tým, ako dlho bude filter v splátkach splácať. Až keď dostala poštové poukážky na týchto bola suma platby 40 eur. Bola si vedomá toho, že jej niečo dali, a že to nie je zadarmo. Na splátkach zaplatila celkom 313 eur. Pohľadávku žalobcu nebola ochotná uhradiť z dôvodu, že nevedela koľko filter stojí, aké splátky jej dávajú a tiež nemala finančné prostriedky. Ani v čase uzatvárania zmluvy nemala finančné prostriedky na splácanie. Manžel jej po namontovaní filtra povedal, že sa jedná o podvod.

Svoju výpoveď doplnila na pojednávaní dňa 6.9.2018 a uviedla, že meno pracovníčky žalobcu, s ktorou som jednala v súvislosti s namontovaním filtra a uzavretím zmluvy si nepamätá. Keď prvý krát prišla uvedená pracovníčka k nim, povedala žalovanej, že filter, ktorý ponúka na namontovanie je dobrá vec ohľadom zdravia. Pri prvom stretnutí pracovníčka žalovanej odovzdala 172 eur a dala jej zároveň podpísať zmluvu. Žalovaná zmluvu moc nečítala, nakoľko bola písaná malými písmenami. Pracovníčka sa jej pýtala, kde je žalovaná zamestnaná a ona jej povedala, že poberá opatrovateľský príspevok za opatrovanie dcéry G. W., D.. XX.XX.XXXX, nepovedala jej v akej výške je tento príspevok. Nepovedala jej, že je zamestnaná na ÚPSVaR. Nepovedala jej, že má príjem z pracovného pomeru v sume 420 eur mesačne. Žalovaná mala len opatrovateľský

príspevok v sume 240 eur, ktorý poberala od ÚPSVaR zo soc. oddelenia. Popri tomto opatovaní dcéry nikde nepracovala. Uvedená zástupkyňa žalobcu jej vtedy nepovedala, že kúpna cena za filter je 1.600 eur. Žalovaná sa nepýtala, koľko tento filter stojí a vtedy ani nevedela, že tento filter má splácať. Pri tom prvom stretnutí aj podpísala zmluvu. Pri podpisovaní tejto zmluvy, na zmluve boli vyplnené keď ju podpisovala len jej osobné údaje. Vtedy keď zmluvu podpisovala, nebolo na zmluve uvedené jej zamestnanie: opatrovateľka u zamestnávateľa - ÚPSVaR. Nebola na zmluve uvedená ani splátka, ani kúpna cena vodného filtra, na zmluve nebol uvedený ani úrok. Nevie vysvetliť, z akého dôvodu zmluvu v takejto forme podpísala.

Po podpísaní zmluvy zástupkyňa žalobcu odišla. Na druhý deň nám namontovali filter. Zmluvu jej už neposlali. Asi po mesiaci až dvoch jej poštou prišli poštové poukážky na splácanie asi po 45 eur mesačne. Keby vedela, že filter stojí 1.600 eur, takúto zmluvu by som určite neuzatvorila, z finančných dôvodov, nakoľko nemali fin. prostriedky na uhrádzanie takého filtra v sume 1.600 eur. Asi tri alebo štyri splátky uhradila. Nevie prečo to uhradila. Uhradila to z dôvodu, nakoľko jej prišli poštové poukážky. Ona nechcela kúpiť filter za 1.600 eur a nechcela si ani požičať finančné prostriedky na kúpu uvedeného filtra v sume 1.600 eur. Pri jednaní so zástupkyňou žalobcu nebol nikto iný prítomný, manžel bol v zamestnaní. Od roku 2012 nebola zamestnaná a ani nie je zamestnaná z dôvodu opatrovania dcéry, ktorá je ťažko chorá. Sumu 172 eur jej vyplatil pracovník, ktorý jej montoval filter a predtým jej zástupkyňa žalobcu uviedla, že to je na splátky uvedeného filtra. V čase podpisovania zmluvy nemala zriadený v banke žiadny účet a doteraz ho ani nemá. To akú hodnotu má filter sa dozvedela od kamarátky až v čase,

keď jej filter namontovali. Od zmluvy neodstúpila z dôvodu, že sa o jeho cene dozvedela až po dlhšom čase od namontovania.

13. Svedok L. W., manžel žalovanej, pri výsluchu dňa 16.2.2017 uviedol, že v roku 2013 bývali v podnájme na O. ulici v Z.. Manželka mu hovorila, že sa dopočula o vodnom filtre, ktorý by mohol byť prospešný pre zdravie ich dcéry. Svedok nebol prítomný pri montovaní filtra, vtedy bol v práci. Žalobca ponúkol žalovanej finančné prostriedky za namontovanie filtra. Zmluvu ohľadom filtra mu neukazovala, nevidel ju. Svedok so splácaním nesúhlasil, neveril tomu a potom zistil, že filter pomáha. Filter sa mal splácať po čiastkach 50 eur mesačne. Manželka nemala vtedy žiaden príjem a to až doteraz, nakoľko opatruje dcéru. Svedok by takúto zmluvu neuzatvoril, pretože je to finančne náročné. Nemali finančné prostriedky na úhradu vodného filtra, manželka síce zaplatila zopár splátok, no potom im to už finančne nevychádzalo. Manželka mu nehovorila, že na vodný filter jej požičala nejaká spoločnosť 1.600 eur. Nehovorila mu že, má za uvedený filter zaplatiť celkom 2.360 eur. Jeho manželka nemala nikdy príjem 420 eur mesačne. Splácanie tak ako je v zmluve uvedené by nikdy nezvládli.

Svoju výpoveď doplnil na pojednávaní dňa 19.2.2019 a uviedol, že jemu manželka o tom, že filter má hodnotu 1400 eur nepovedala vtedy, keď im filter namontovali. Bolo to až neskôr možno po dvoch až troch dňoch. Neukazovala mu ani žiadnu zmluvu o pôžičke alebo úvere. Nevie ani o tom, či manželke bola potom doručená nejaká zmluva o úvere. Až asi po týždni mu manželka povedala o tej sume a o tom, že sa to musí splácať. Zmluvu ani vtedy nevidel. Manželka mu potom neskôr hovorila, že sa to má splácať asi po 50 eur. Oni nemali finančné prostriedky na kúpu toho filtra. Jeho manželka vtedy nepracovala. Ten filter a celý úver bol veľmi predražený a on by takú vec nikdy nekúpil.

14. Z potvrdenia o poberaní peňažného príspevku zo dňa 16.1.2017 vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica vyplýva, že žalovaná je od 1.3.2012 do súčasnosti poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie dcéry, ktorého výška je v súčasnosti 182,95 eur mesačne.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 28.11.2018 (č.l. 115) vyplýva, že žalovaná poberala príspevok na opatrovanie od 1.1.2013 do 30.6.2013 v sume 241,14 eur, a od 1.7.2013 do 31.12.2013 v sume 244,59 eur. Peňažný príspevok jej bol priznaný na opatrovanie dcéry, ktorá je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Žalovaná nikdy nebola zamestnaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Senica.

15. Svedkyňa R. A., zástupkyňa pôvodného žalobcu pri uzatváraní zmluvy pri svojej výpovedi dňa 18.12.2018 z č.l. 118) uviedla, že ako svedok odmieta vypovedať z dôvodu, aby svojou výpoveďou neprivedla voči sebe trestné stíhanie v súvislosti s jej prácou, ktorú vykonávala pre COFIDIS, a.s. Žalovanú pozná v súvislosti s uzatváraním zmlúv, v súvislosti s touto činnosťou svedkyne bola už trestne stíhaná.

16. Zo spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/21/2018 súd zistil, že R. A. bola trestným rozkazom č.k. 6T/21/2018-71 zo dňa 29.3.2018, právoplatným dňa 8.5.2018, uznaná vinnou že dňa 29.1.2014 v Skalici ako osoba oprávnená uzatvárať zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere v mene spoločnosti Cofidis, a.s. v rámci obchodného zastupovania spoločnosti AQUATREND, s.r.o., pri spisovaní úverovej zmluvy č. XXXXXXXX na nákup vodného filtra v hodnote 1.662 eur s kupujúcou O. W., zámerne uviedla vymyslené údaje o žiadateľke a to z dôvodu, aby jej bol úver schválený, kde uviedla ako zamestnávateľa O. W. spoločnosť B., V..Z.. s čistým príjmom 620 eur s pracovným pomerom na dobu neurčitú, pričom v skutočnosti v čase spisovania úverovej zmluvy O. W. nikde nepracovala, o čom R. A. vedela, v dôsledku čoho následne O. W. uhradila tri splátky v celkovej sume 120,39 eur a ďalej úver nesplácala, čím sa takto R. A. za uzatvorenú zmluvu obohatila na získanej provízií vo výške 99 eur a spoločnosti Cofidis, a.s. spôsobila tak škodu najmenej 1.491,61 eur. Za to bola odsúdená pre úverový podvod podľa § 222 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 1 rok.

17. Zo spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/103/2018 súd zistil, že R. A. bola trestným rozkazom č.k. 6T/103/2018-86 zo dňa 31.10.2018, právoplatným dňa 22.11.2018, uznaná vinnou že dňa 3.10.2013 v Skalici ako osoba oprávnená uzatvárať zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere v mene spoločnosti Cofidis, a.s. v rámci obchodného zastupovania spoločnosti AQUATREND, s.r.o., pri spisovaní úverovej zmluvy č. XXXXXXXX na nákup vodného filtra v hodnote 1.662 eur s kupujúcou A. O., zámerne uviedla vymyslené údaje o žiadateľke a to z dôvodu, aby jej bol úver schválený a mohla uzatvoriť zmluvu, z ktorej mala províziu, uviedla ako zamestnávateľa kupujúcej spoločnosť L.,

Z..F..P.. s čistým príjmom 7000 eur s pracovným pomerom na dobu neurčitú, pričom v skutočnosti v čase spisovania úverovej zmluvy A. O. nikde nepracovala, bola na materskej dovolenke a v zlej finančnej situácii, o čom R. A. vedela, a zmluvu uzatvorila, v dôsledku čoho A. O. mohla uhradiť len 6 splátok v celkovej sume 250,09 eur a ďalej úver nesplácala, čím sa takto R. A. chcela za uzatvorenú zmluvu obohatiť za účelom získania provízie vo výške 99 eur a spoločnosti Cofidis SA, a.s. spôsobila tak škodu najmenej 1.491,61 eur. Jednalo sa o prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 2 Tr. zák. Súd upustil od uloženia súhrnného trestu.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

22. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

25. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyseľnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

28. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným.

29. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

30. Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

31. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu sporu súd vyvodil ten právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Súd zastáva názor a v sporovom konaní ani nebolo sporným, že vzťah medzi stranami je vzťahom spotrebiteľským, kde žalovaná vystupuje ako spotrebiteľ, keď pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalobca vystupuje ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a preto súd na vzťah sporových strán použil ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských úverov. Vzhľadom na procesnú obranu žalovanej bolo v sporovom konaní sporným, či zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená platne.

32. Podľa § 295 C.s.p. súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Toto ustanovenie sa vzťahuje na spotrebiteľské spory.

33. Súd, prejednávajúc vec sporovú, v ktorej bolo povinnosťou strán tvrdiť určité právne skutočnosti a tieto v konaní preukázať, nemal v konaní preukázané, že by žalobca preukázal dôvodnosť podanej žaloby. Súd skúmal okolnosti uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, na základe ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia žalovanej pohľadávky. Z dôkazov, ktoré boli vykonané bolo z výpovede žalovanej a z výpovede svedka L. W. preukázané, že žalovaná bola uvedená do omylu pri uzatváraní kúpnej zmluvy na kúpu vodného filtra a taktiež aj v súvislosti s uzatvorením zmluvy o úvere, ktorá sa mala týkať úveru na uvedený vodný filter v sume 1.562 eur. Žalovaná tvrdila, že v čase podpisovania zmluvy o úvere nevedela, aká je cena vodného filtra ktorý si mala zakúpiť a o cene sa dozvedela až dodatočne od kamarátky ktorá má filter tiež namontovaný. Uviedla tiež, že v úverovej zmluve neboli vyplnené údaje o výške úveru, o splátkach a ani o údajoch o zamestnaní a zárobku žalovanej a tieto museli byť do zmluvy dopísané až následne. Taktiež tvrdila, že žalobca (zástupca R. A.) jej zmluvu o úvere po podpise neodovzdal a taktiež jej ju ani dodatočne nedoručil, prišli jej len poštové poukážky na uhrádzanie splátok. Splátky zo začiatku uhrádzala, lebo jej prišli poštové poukážky na úhradu splátok. Súd je názoru, že žalovaná dostatočne hodnoverne a logicky vysvetlila okolnosti podpisu predmetnej zmluvy. Výpoveď žalovanej sa zhoduje aj s výpoveďou jej manžela - svedka W., ktorý uviedol že žalovaná mu po namontovaní nepovedala akú cenu má filter a neukázala mu ani žiadnu zmluvu (žalovaná tvrdí že zmluvu jej nedali). Asi až po týždni mu manželka mala povedať o cene filtra.

34. Žalobca dôkazmi nepreukázal, že so žalovanou platne uzatvoril zmluvu o úvere a že žalovaná bola informovaná o všetkých náležitostiach zmluvy o úvere, t.j. že zmluva o úvere bola v čase podpisu žalovanou riadne vyplnená čo sa týka všetkých náležitostí, vrátane výšky úveru a ceny vodného filtra a splátok. Samotná žalovaná uviedla, že keby vedela cenu filtra a výšku úveru, takúto zmluvu by neuzatvorila. Preto uvedená úverová zmluva je podľa § 39 Občianskeho zákonníka a § 49a Občianskeho zákonníka neplatná, nakoľko právny úkon - podpis zmluvy zo strany žalovanej urobila žalovaná v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť a taktiež takýto právny úkon sa prieči dobrým mravom v súvislosti s jeho obsahom a okolnosťami existujúcimi v čase jeho realizovania. Osoba ktorá zastupovala žalobcu pri podpisovaní predmetnej zmluvy - R. A. odmietla v tomto konaní vypovedať z dôvodu privodenia si trestného stíhania svojou výpoveďou. Uvedená osoba bola za obdobné konanie súvisiace s uzatváraním obdobných zmlúv o úvere trestne stíhaná a odsúdená pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 2 Tr. zák. Pritom uvedená osoba - R. A. uzatvárala zmluvy o úveroch fakticky rovnakým spôsobom ako zmluvu so žalovanou. Zástupca žalobcu R. A. aj v danom prípade konala v mene žalobcu tak, aby žalovanú uviedla do omylu v súvislosti s podpísaním zmluvy, ktorej obsah musela až následne doplniť po podpise žalovanou. Na základe neplatnej úverovej zmluvy sa potom žalobca nemôže dôvodne domáhať splátok z tejto zmluvy a ani úhrady takto neplatne poskytnutého úveru (mohlo by sa jednáť o bezdôvodné obohatenie v zmysle § 457 O.Z.

35. V sporovej veci mal súd tiež preukázané, že žalovaná uzatvorila zmluvu za takej situácie, že žalovaná za namontovanie vodného filtra získala finančné prostriedky v hotovosti vo výške 172,- eur. Vyplatené finančné prostriedky pre žalovanú boli za to, že súhlasila s montážou filtra. Zmluvu so žalobcom uzatvorila a podpísala, pričom s ňou nebola oboznámená, pri podpisovaní zmluvy nevedela koľko filter stojí, v akých splátkach a ako dlho má filter splácať, nebola oboznámená s výškou úrokovej sadzby, Všeobecné obchodné podmienky nepodpísala. V zmluve nebolo v čase jej podpísania žalovanou uvedené, aká je celková kúpna cena vodného filtra a aká mala byť celková čiastka na zaplatenie. Ani v čase uzatvárania zmluvy nemala žalovaná finančné prostriedky na splácanie. Žalovaná uviedla, že keby vedela hodnotu filtra a že ju bude musieť splácať, zmluvu by neuzavrela.

36. Čo sa týka ďalšieho dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere, z dôkazov taktiež vyplýva, že zástupkyňa žalobcu R. A. ako osoba, ktorá za žalobcu zmluvu o úvere uzavrela, nepostupovala v súlade s odbornou starostlivosťou, keď do formulárovej zmluvy uviedla čistý príjem žalovanej vo výške 420,- eur, čo sa nezakladalo na pravde, keď jej žalovaná nepracovala a jej jediným príjmom bol peňažný príspevok na opatrovanie dcéry vo výške 244,59 eur mesačne. Uvedený postup žalobcu a procesnú obranu žalovanej potvrdil aj svedok L. W., ktorý potvrdil, že žalobca ponúkol žalovanej finančné prostriedky za namontovanie filtra, pričom žalovaná vtedy nemala žiaden príjem a to až doteraz, nakoľko opatruje dcéru. Svedok uviedol, že by takúto zmluvu neuzatvoril, pretože je to finančne náročné, nemali finančné prostriedky na úhradu vodného filtra, žalovaná síce zaplatila zopár splátok, no potom im to už finančne nevychádzalo. Žalovaná nemala nikdy príjem 420 eur mesačne a ani nikdy nepracovala ako opatrovníčka, čo vyplýva z potvrdenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senica a preto splácanie, tak ako je uvedené v zmluve, by nikdy nezvládla. Za danej situácie žalovanej a jej rodiny ktorú mal žalobca zistiť a hodnoverne si ju overiť, súd dospel k záveru, že zo strany žalobcu došlo k hrubému porušeniu povinností skúmať schopnosť klienta splácať úver, keď tento riadne nepreveril, aké sú príjmy žalovanej v čase uzatvorenia zmluvy.

37. Žalobca svojím konaním hrubo porušil odbornú starostlivosť vo vzťahu k spotrebiteľovi (aj keď konal prostredníctvom svojho zástupcu - R. A.), pretože nekonal na úrovni osobitnej starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, a ktorá by zodpovedala čestnej obchodnej praxi. Zároveň je nepochybné, že žalobca tým, že neposkytol žalovanej podstatné informácie a nevysvetlil jej všetky dôsledky podpísania listiny z jej strany, podstatne narušil ekonomické správanie žalovanej ako priemerného spotrebiteľa, v dôsledku čoho urobila rozhodnutie, ktoré ju poškodzuje, a ktoré by ako informovaný spotrebiteľ inak neurobila. Súd má za to, že nie je dôvodné očakávať, že by sa žalovaná ako spotrebiteľ v prípade, že by jej boli poskytnuté podstatné informácie zo strany žalobcu, rozhodla podpísať uvedenú zmluvu o úvere. Súd nepochybuje o tom, že pri dostatku informácií by žalovaná uvedenú zmluvu o úvere nepodpísala, keď žalovaná sama uviedla, že by si nikdy nekúpila vodný filter za 1.662 eur, nakoľko takúto sumu by nebola schopná vrátiť keďže nepracuje, podľa nej nie je zmluva v poriadku. Ani teraz, ani v čase uzatvárania zmluvy nemala finančné prostriedky na splácanie.

Žalobca navyše iniciatívne vyhľadal žalovanú v mieste jej bydliska, kde žalovaná so zámerom získať vodný filter v dobrej viere podpísala formulár zmluvy o úvere, ktorý pripravil žalobca a ktorý vtom čase nebol riadne vyplnený, pričom dôsledky podpísania zmluvy neboli žalovanej vysvetlené a z ktorého obsahu jej bez ďalšieho ani nemohli byť zrejmé. Konanie osoby zastupujúcej žalobcu - R. A. navyše aj v tomto prípade naplňuje aj znaky prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 2 Tr. zák. a je obdobné s konaním, pre ktoré bola právoplatne odsúdená - Okresný súd Skalica sp. zn. 6T/21/2018 a sp. zn. 6T/103/2018.

38. Žalobca ďalej nepreukázal tak ako tvrdil, že by poskytol žalovanej revolvingový úver, pre ktorý je typické, že dlžníkovi je poskytnutý určitý úverový rámec, v rámci ktorého môže dlžník čerpať peňažné prostriedky (ale aj nemusí) a to až do výšky dohodnutého úverového rámca. Veriteľ tento úver vždy dopĺňa do dohodnutej výšky a úverový vzťah tak môže fungovať dobu neurčitú, pričom najčastejším spôsobom poskytovania revolvingu je prostredníctvom kreditných kariet.

39. Súd teda dospel k záveru, že v uvedenom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy došlo k nekalej obchodnej praktike zo strany žalobcu, nakoľko boli naplnené znaky nekalosti obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. a preto súd zmluvu o úvere považoval s poukazom na § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. za priečiacu sa dobrým mravom (použitie nekalej obchodnej praktiky nemôže byť nikdy v súlade s dobrými mravmi), a v zmysle § 37 ods. 1, § 39, § 39a, § 49a Občianskeho zákonníka za neplatnú aj z tohto dôvodu a teda nespôsobujúcu žiadne právne účinky. Zároveň je potrebné dodať, že súd nemôže poskytnúť ochranu uplatnenému právu žalobcu, ktoré je výsledkom použitia nekalej obchodnej praktiky, pretože výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Keďže zmluvu o úvere súd vyhodnotil ako neplatnú, žalobca preto nemá nárok od žalovanej vyžadovať splácanie úveru, ktorý žalovanej platne neposkytol. Z výpovede žalovanej síce vyplýva, že pri montáži filtra prevzala 172 eur, avšak za danej situácie by sa mohlo jednať o bezdôvodné obohatenie, ktoré nie je predmetom tohto sporu. Súd preto nemohol takéto bezdôvodné obohatenie priznať, pretože vo vzťahu k nemu nebolo vykonané dokazovanie a tak nebolo ani preukázané, kto obohatenie poskytol, či to bola spoločnosť žalobcu alebo spoločnosť, ktorá filter montovala. Navyše žalovaná na splátkach zaplatila žalobcovi celkom sumu 313 eur, teda sumu vyššiu než jej bola poskytnutá.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

41. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods. 1, 2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanej priznal podľa pomeru jej úspechu vo veci nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Jedná sa trovy konania pred súdom I. inštancie a aj pred súdom II. inštancie.

44. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresný súd Skalica, v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).